Dinsdag, 20 Januari 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3506

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
I. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Britse kringen mopperen over toestand Malakka

Churchill zal waarschijnlijk spreken.

Negen Japs worden neergehaald door U. S. A. vliegtuigen boven Menado.

Argentinië komt met tegenvoorstel te Rio.

Curaçao neemt maatregelen om schaarste in rubber autobanden te voorkomen.

BIJ DE TERUGKEER VAN CHURCHILL.

Premier Winston Churchill zal wel spoedig een korte verklaring in het Parlement afleggen over de critieke toestand op Malakka en een volledig oorlogsverslag geven omvattende de besprekingen over de grote strategie, die hij in Washington met Roosevelt gehouden heeft. Edgar Granville, een Liberaal lid van het Parlement, gaf te kennen, dat hij terstond een debat zal vragen over de Britse tegenslagen boven Singapore. Men geloofde echter, dat de meeste leden aannamen, dat Churchill meer tijd nodig heeft om te confereren met zijn Ministers, defensie-hoofden en vertegenwoordigers van Dominions alvorens hij een uitvoerig antwoord geeft op de critiek, die gedurende zijn afwezigheid is uitgeoefend.

Granville en anderen zijn duidelijk ontevreden over Edens verklaring op 8 Januari over de toestand op Malakka, waarbij de Secretaris zeide, dat de Regering de volle verantwoordelijkheid heeft aanvaard voor de Britse nederlagen. Majoor Clement Attlee, Lord Geheimzegelbewaarder, beloofde, dat aan het Lagerhuis de gelegenheid zal worden gegeven om grondig de problemen van het Verre Oosten te onderzoeken en politieke waarnemers verwachtten, dat Churchill de plannen zou bekend maken voor een tweedaags debat. Dit zal klaarblijkelijk worden voorafgegaan door de langste verklaring, die ooit door Churchill is afgelegd voor een land, dat wacht op de gedetailleerde beschrijving van de Geallieerde strategie, welke ontworpen is in Washington in overeenstemming met de conferenties te Batavia, Moskou en Chungking.

Churchill sprak heden met zijn helpers en de Departementshoofden. Tevens bracht hij een bezoek aan het Buckingham Palace waar hij bij een lunch aan den Koning verslag uitbracht over zijn reis naar de Verenigde Staten en Canada. Deze besprekingen voorspelden mogelijke veranderingen in de Britse oorlogsorganisatie, doch de meeste kringen verwachtten geen verandering in het cabinet zelf. (Londen, (AP) 19.1).

STAFFORD CRIPPS NEEMT AFSCHEID.

Een afscheidsboodschap van Sir Stafford Cripps, den vertrekkenden Britsen Ambassadeur in Moskou, werd gepubliceerd door het Regerings-nieuwsblad „Izvestia". Cripps verklaarde: „De Duitsers hebben het initiatief verloren en wij moeten hen dit nooit laten terugnemen. De alliantie tussen onze beide grote landen moet hechter gemaakt worden en sterker, zodat wij tezamen de taak kunnen voltooien, welke wij zo goed begonnen zijn" (Moskou, (AP) 19.1).

TSJECHISCHE REGERING IN PRAAG AFGETREDEN.

De Duitse radio deelde mede, dat Dr. Jaroslav Krejci, hoofd van de onder Duits toezicht staande Regering in Praag, het gemeenschappelijke aftreden van zijn cabinet heeft aangeboden. De reden daarvan werd niet gegeven.

Later wordt gemeld, dat een nieuw cabinet onder Krejci gevormd is. Hacha, aan wien het nieuwe cabinet de eed aflegde, zeide te hebben besloten een nieuwe Regering te benoemen „met de taak hier de grond gereed te maken voor een overwinning van het Duitse Reich". (Londen, (AP) 19.1).

HANDELSVERDRAG TUSSEN TURKIJE EN ROEMENIË.

De officiële radio van Rome deelde mede, dat volgens een bericht van Stefani Roemenië en Turkije een nieuw handelsverdrag hebben getekend, waarin voorzien wordt, dat jaarlijks goederen geruild worden tot een bedrag van 12 millioen lire (Rome, (AP) 19.1).

DE V.S. GAAN HONDERDEN SCHEPEN BOUWEN.

De Noordamerikaanse Maritieme Commissie deelde mede, dat men contracten afgesloten heeft voor het bouwen van vele honderden nieuwe koopvaardijschepen.

De Commissie deelde mede, dat deze schepen het programma zouden opvoeren tot het verzoek van Roosevelt om 8 millioen ton scheepsruimte voor dit jaar en 10 millioen ton voor het volgend jaar. Kapitein Howard L. Vickery, lid van de Commissie, schatte, dat 632 schepen, alle van het noodtype bekend als Vrijheidsschepen, ongeveer 1.110.000.000 dollar zouden kosten. Hij zeide, dat alle schepen gereed zullen zijn tegen het einde van 1943. Hieraan voegde hij toe: „Dit wil niet zeggen, dat de Amerikaanse scheepswerven meer dan 1900 schepen zullen leveren in de twee volgende jaren, hetgeen de grootste scheepsbouw is der geschiedenis" (Washington, (AP) 19.1).

SUCCES VAN BRITSE MARINE-VLIEGTUIGEN.

Het Hoofdkwartier van de Raf in het Midden-Oosten deelt mede, dat marine-vliegtuigen met torpedo's voltreffers hebben geplaatst op een vijandelijke torpedojager en op een groot tankschip van de As in het Midden gedeelte van de Middellandse Zee in de nacht van Zaterdag. (Caïro, (AP) 19.1).

BRITSE DUIKBOOT HAD SUCCES.

De Britse duikboot „Talisman" keerde terug van succesvolle operaties in de Middellandse Zee en deelde mede een U-boot en een troepentransportschip van 15.000 ton tot zinken te hebben gebracht. Tevens werd een Italiaanse torpedojager beschadigd (Alexandrië, (AP) 19.1).

POLEN NAAR HET MIDDEN-OOSTEN.

Van gezaghebbende zijde wordt vernomen, dat Stalin heeft toegestemd, dat 25.000 Polen van de militaire leeftijd Rusland verlaten om zich te voegen bij de Poolse strijdkrachten, die vechten onder het Britse commando in het Midden-Oosten. Zij zullen gedeeltelijk worden gehaald uit het nieuwe Poolse leger, dat in Rusland gevormd wordt onder Generaal Anders. Dit leger bestaat hoofdzakelijk uit Poolse soldaten, die door de Russen gevangen genomen werden, toen zij het Oostelijk deel van Polen binnenrukten in 1939 (Caïro, (AP) 19.1).

COMMUNIQUÉ VAN MOSKOU.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 19 Januari gingen onze troepen voort het Duitse leger terug te slaan naar het Westen. De vijand leed grote verliezen. Voortrukkende bezetten onze eenheden verschillende bewoonde punten, waaronder Vereya in het Moskou-district en Konbrovo in het Smolensk-district."

Vereya ligt op 13 mijl ten Zuid-Oosten van Mozjaisk en 30 mijl ten Noorden van Medyn, de verovering waarvan een week geleden melding werd gemaakt.

Een aanvullend Russisch communiqué zegt: „Op 18 Januari vernielde onze luchtmacht 8 Duitse tanks, meer dan 550 voertuigen met infanterie en voorraden, 335 karren met ammunitie en 13 afweergeschutsstellingen, terwijl 3 spoorwegtransporten werden verbrand, een ammunitie-opslagplaats werd opgeblazen en 5 Duitse infanteriebataljons werden uiteengeslagen en gedeeltelijk vernietigd" (Moskou, (AP) 20.1).

FELLE GEVECHTEN IN HET DONETSBEKKEN.

De radio van Moskou deelde mede, dat felle gevechten woeden in het Donetsbekken. Verder zeide de radio, dat volgens een specialen correspondent vele Italiaanse troepen deelnemen aan de gevechten, doch zonder succes. Gemeld wordt, dat een Italiaanse tankbrigade al haar tanks verloor bij de gevechten. Hieraan werd toegevoegd, dat bij gevechten in een maand Kameraad Zakharkins afdeling 200 bewoonde plaatsen heeft bevrijd. (Moskou, (AP) 19.1).

RUSSISCHE AANVAL OP SCHLUESSELBURG.

Sovjetbronnen deelden mede, dat het Russische commando klaarblijkelijk een grote aanval geopend heeft over het ijs van het Ladogameer op Schluesselburg aan het einde van de Duitse linie voor Leningrad.

Berichten van het door ijs omsloten fort van Schluesselburg op 20 mijl ten Oosten van Leningrad, deelden mede, dat de slag in hevigheid toeneemt en dat een biezonder goed volgehouden aanval het Rode leger bracht voorbij de Duitse defensies tussen Schluesselburg en de spoorweg Moskou-Leningrad.

Echter werd gezegd, dat de Russen er nog niet in geslaagd zijn met grote strijdkrachten door te breken. Deze aanval werd uitgevoerd om het Leningrad-front van den Duitsen Veldmaarschalk Ritter von Leeb te breken, terwijl gemeld wordt, dat Rode troepen vechten in de straten van het brandende Mozjaisk op 57 mijl ten Westen van Moskou en in Orel op 200 mijl ten Zuiden van Moskou. (Londen, (AP) 19.1).

DUITSE WINTERLINIE STUKGESLAGEN.

Militaire berichten delen mede, dat de Russen de Duitse winterlinie op 2 belangrijke punten hebben stukgeslagen en de rivier Lama zijn overgetrokken op 75 mijl ten Noord-Westen van Moskou, terwijl zij de Moskou-Warszawa verkeersweg onderschepten op 140 mijl ten Zuid-Westen van Moskou in een voortgezet offensief. De Russen deelden ook mede de Duitsers te hinderen langs de Moskou-Smolensk-Minsk verkeersweg, rechtstreeks ten Westen van de hoofdstad.

„Izvestia" deelde mede, dat 3 Duitse divisies, de 23e en 106e infanterie en de 5e tank, werden verpletterd bij de Russische aanval over de Lama, waardoor de Russen van Volokolamsk gebracht werden voor bij Latosjino. Alleen de 23e divisie heeft naar schatting 1500 doden verloren. Het bericht zeide, dat de Russische zware artillerie gevolgd werd door een kozakken-aanval welke een wijde opening sloeg in de sterk gefortificeerde posities der Duitsers.

„Rode Ster" deelde mede, dat de Duitsers een sterke poging deden om de Moskou-Bobruisk-Warszawa verkeersweg te verdedigen na Mosalsk verloren te hebben. Zij plantten mijnen, legden prikkeldraad en versterkten de dorpen, doch de Russische cavalerie trok langs de zijweg Mosalsk-Glagolnya en sneed zo de hoofdweg af.

Bij gevechten van twee dagen deelden de Russen mede 142 nederzettingen te hebben heroverd in die sector, terwijl skiërs de Duitse terugtrekkingslinie verder naar het Westen onderschepte. Langs de centrale verkeersweg naar Mozjaisk, naar welke plaats een grote Duitse strijdmacht zich terugtrok, deelden de Russen mede de Duitsers te hebben verdreven uit 5 dorpen en thans het 6e aan te vallen, waar de nazies een achterhoede lieten.

De Duitsers poogden het initiatief te heroveren aan het Zuidwestelijke front. De infanterie voerde met behulp van tanks een tegenaanval uit in 2 sectoren, doch werd afgeslagen met verlies van meer dan 500 man op elk punt. Berichten van het Noordelijk front delen mede, dat de Russen het Karelische offensief tegen de Finnen voortzetten en een belangrijke positie hebben veroverd voor het verdedigen van een niet nader genoemde spoorlijn. De Russische winter naderde de meest strenge periode met temperaturen van min 32 graden Celsius (Kuibysjev, (AP) 20.1).

Het nieuws van vandaag.

De Duitse nederlaag: Het weer in de Krim knapt thans al weer op. Witte huizen staan er tegen een donkergroene achtergrond van ruige heuvels, die fors uit zee oprijzen. Het blauwe zeewater herinnert aan de Middellandse Zee, of misschien nog beter aan de Adria. Eens hadden de Tsaren hier hun lustoord; de communisten maakten er gezondheids- en vacantie-oorden van voor het Proletariaat. Het binnenland, Yaila-Dagh, is één grote steppe ('s zomers zand- en stofstormen, 's winters scherpe sneeuwstormen. Tartaren wonen er, wier God Mohammed is en die een dialect spreken, dat de Russen niet kunnen verstaan. Schrijven of lezen kunnen ze hun eigen taal doorgaans niet. Hun geschiedenis bestaat uit oorlogen tussen de stammen en hun schiereiland heeft ook enkele oorlogen tussen landen gezien. De Krim-oorlog van de vorige eeuw, de Hitler-oorlog van deze.

Ongeveer 2 maanden geleden kwamen Hitlers legioenen overzetten via Kerch. Zij belegerden Sebastopol, maar kregen het niet. Toen de Russen eenmaal aan het Noord- en Middenfront hadden gewonnen, begonnen ze de Nazies op de Krim te bestoken. En met succes. Omstreeks de jaarwende voerden ze succesvolle tegenaanvallen uit: bij Kerch met troepen uit de Caucasus, bij Feodosia met invasie-troepen uit zee. Met deze strategische zet hebben de Russen de tweede en laatste toegangsweg voor de nazies naar de olie van de Caucasus afgesloten (de eerste sloten ze af in November jl. toen ze Rostov heroverden). Deze laatste strijd bij Feodosia is nog niet geheel beëindigd; volgens de Duitsers worden de Russen momenteel weer iets teruggedreven in N.O. richting (blz. 1). Elders hebben de Russen overal succes: fort Schlüsselberg, 20 mijl t.O. van Leningrad, wordt bestookt, in het Donetsbekken winnen ze, Verea bij Moskou hebben ze heroverd, Konbrovo bij Smolensk eveneens (blz. 3). Volgens een bericht uit Stockholm halen de Duitsers troepen uit Noorwegen voor het Oosterfront; oudere mensen gaan dan in Noorwegen tiranniseren (blz. 3).

In het Verre Oosten wordt het voor Singapore telkens benauwer (blz. 3). Volgens de Duitse radio zitten de Japs al aan de straat van Johore; volgens de Britten zitten ze nog 75 mijl er vandaan. Melbourne noemt de toestand heel ernstig, noemt vooral het tekort aan vliegtuigen (de gewone klacht), zegt dat de gearriveerde versterkingen onvoldoende zijn. Vanmorgen werd Singapore gebombardeerd (blz. 3). De Australiërs weren zich goed op Malakka. Manado (of Menado), op Celebes, waar de Japs de baas speelden, werd door U.S.A.-vliegtuigen aangevallen, waarbij 9 Japanners werden neergehaald (blz. 3)

Op de Rio-conferentie zijn verschillende sub-comité's ingesteld ter bestudering van economische en andere onderwerpen. Argentinië zal waarschijnlijk met een tegenvoorstel komen. Over de beide vorige Pan-Amerikaanse conferenties schrijft het hoofdartikel rechts vooraan. In verband met de belangrijkheid van Zuid Amerika staat op blz. 1 een overzicht van de grootte en bevolkingen der Zuidamerikaanse landen.

De vorige Pan-Amerikaanse Conferenties.

De Rio-Conferentie is de derde Pan-Amerikaanse conferentie van deze oorlog.

Toen Wereldoorlog II in Europa een aanvang nam bij de brute invasie van de Nazies in Polen haastten de Amerikaanse Staten zich hun onderlinge quaesties te regelen en hun houding te bepalen ten opzichte van de oorlogvoerende Staten.

Allereerst werd terstond de **Panamaconferentie** gehouden (23 Sept. 1939 — 3 Oct. 1939).

Alle 21 Amerikaanse republieken waren vertegenwoordigd door haar ministers van Buitenlandse Zaken.

Gevolgen van de Panama-conferentie waren:

1. Neutraliteits-commissie van 7 rechtsgeleerden, dat die permanent in Rio de Janeiro zou zitting houden tot het einde van deze oorlog.

Doel: adviezen aan afzonderlijke Amerikaanse staten in moeilijke posities, co-ordineren van de belangen van alle republieken.

Resultaat: sedert Januari 1940 functionneert deze Commissie, behandelt convooi-quaesties, wat te doen met vreemde duikboten, internering, doorgaande mail.

2. Neutraliteits-zone rond geheel Amerika, breedte 300 mijl uit de kust (ter vergelijking: territoriale wateren strekken zich 3 mijl buiten de kust uit bij internationale overeenkomst).

Doel: het buiten houden van vreemde agressieve machten.

Resultaat: gekrakeel over de onmogelijkheid zulk een grote oppervlakte te kunnen patrouilleren, over de onmogelijkheid zulk een zone te stichten bij niet-internationale overeenkomst; ofschoon de zone bedoeld was tegen Duitse kaperschepen, waren de Britten meer in overtreding (Graf Spee in Dec. 1939), en bij de algemeen heersende sympathie voor de Britten „verloren" de staatslieden de zone uit het oog.

3. Pan-Amerikaanse Financiële en Economische Advies-commissie, bestaande uit één vertegenwoordiger van elke Amerikaanse staat (dus 21). Zetel Washington.

Doel: behandelen van economische problemen, die door de oorlog aan de hand zijn.

Resultaat: begonnen in November 1939, heeft deze commissie reeds bereikt, dat de commerciële betrekkingen tussen Noord- en Zuid-Amerika beter zijn geworden.

4. Besluit om regelmatig samen te komen, eerstvolgende maal in October 1940 in Havana.

Doel: voortzetting der besprekingen, treffen van nieuwe maatregelen.

Resultaat: door gebeurtenissen van Mei 1940 in West Europa, de val van Frankrijk op 17 Juni werd de vergadering vervroegd, kwam samen op 21 — 30 Juli 1940.

De conferentie van Havana.

Deel namen de ministers van buitenlandse zaken van alle 21 Amerikaanse republieken, behalve van de zuidelijkst gelegen staten, wier ministers geen vrij konden maken en een vertegenwoordiger zonden. De Verenigde Staten werden door Cordell Hull vertegenwoordigd.

Pogingen tot Pan-Amerikaanse samenwerking.

Alle Amerikaanse staten (behalve Panama) ontstonden door het afwerpen van het juk ener Europese overheersing. Alle zijn terstond republiek geworden (behalve Brazilië, dat tot 1889 een keizerrijk was) Vrij geworden, wensen zij geen van alle meer Europese inmenging. Op 23 December 1823 heeft James Monroe (5e U.S.A.-president) zijn leer afgekondigd, volgens welke geen Europese mogendheid zich in Amerikaanse aangelegenheden mag mengen, en Amerika zich niet met interne aangelegenheden van Europa zal inlaten.

In feite is het na 1823 nog wèl voorgekomen, want in 1866 voerde Spanje een oorlog tegen vroegere Spaanse koloniën Peru, Chili, Ecuador en Bolivia; in Mexico werd met Franse legerscharen keizer Maximiliaan geïntroduceerd (1864 — '67).

Bovendien zei de Monroe-leer, dat bestaande Europese bezittingen op het Westelijk halfrond zouden worden geëerbiedigd.

Bij het dreigen van de oorlog de laatste 10 jaar kwamen conferenties samen, waar deze Monroe-leer ten tapijte kwam:

1933 in Montevideo.
1936 in Buenos Aires.
1938 in Lima.

Daarna de Panama-conferentie van October 1939 en de Havana-conferentie van Juli 1940.

Op 18 Juni 1940 (capitulatie van Franse leger was 17 Juni) schreef het U.S.A. State Department een brief aan Duitsland, Italië, Groot Britannië, Frankrijk en Nederland, dat

„de V.S. de overdracht van enig aardrijkskundig gebied op het Westelijk halfrond van de ene niet-Amerikaanse mogendheid aan een andere niet-Amerikaanse mogendheid niet zouden erkennen, en er niet in zouden berusten dat zulks geschiede".

De Havana-conferentie borduurde op dit thema rustig voort, maakte deze mededeling van het U.S.A.-ministerie tot een doctrien voor alle Amerikaanse republieken en stelde vast, dat indien een mogendheid tot bezetting van een niet door haar in eigendom bezeten territoir zou overgaan, dit door een combinatie van Amerikaanse autoriteiten zou worden bestuurd. Argentinië was het moeilijkst bij de besprekingen; hierom werd erbij gevoegd, dat zulk een bestuur van tijdelijke aard zou zijn.

De Havana-conferentie liet twee documenten na:

Conventie — een verdrag, waar-

in voorzieningen worden getroffen voor bestuur en verdeling van grondgebied, wordt eerst van kracht na door ⅔ dus 14 staten ondertekend te zijn.

2) Act of Havana, — een noodmaatregel voor het geval er iets ernstigs zou gebeuren vóór ten minste 14 staten de Conventie zouden hebben ondertekend, en volgens welke wet elke Amerikaanse staat afzonderlijk te allen tijde in mag grijpen, wanneer het zijn belangen in gevaar ziet. Uiteraard zullen de kleine mogendheden dit nimmer doen om wederwraak te ontlopen, doch onder deze Act zouden de Verenigde Staten morgen aan de dag Curaçao kunnen bezetten.

Europees bezit op het Westelijk Halfrond.

Behalve de 21 Amerikaanse republieken liggen er echter ook grote tot Europese mogendheden behorende gebiedsdelen op het Westelijk halfrond. Ook al zijn deze niet ter conferentie te Rio aanwezig, van groot belang zullen zij zijn en blijven. Ten gerieve der lezers sommen wij deze gebieden hier op:

Groot Britannië bezit op het Westelijk halfrond (op de vet gedrukte eilanden is een U.S.A.-basis gevestigd): **New Foundland**, Labrador, **Bermuda, Bahamas, Jamaica** (waarbij Cayman, Turks en Caicos eilanden, Morant en Pedro Cays), Leeward eilanden (onder de wind, waarbij **Antigua**, Barbua, Redonda, St. Kitts, Nevis, Montserrat, Maagden eilanden), Windward eilanden (boven de wind, waarbij Dominica, **St. Lucia**, St. Vincent, Grenada), Barbados, **Trinidad**, Falkland eilanden, 1) **Brits Guyana**, Honduras 2).

Frankrijk bezit, St. Pierre en Miquelon (kleine visserseilandjes bij New Foundland, elk met minder dan 1000 inwoners, zeer onlangs door de Vrije Fransen bezet), Martinique (plm. 1200 mijl van het Panamakanaal), Guadeloupe en onderhorigheden (Marie Galante, Désirade, Les Saintes, Petite Terre, St. Barthélemy, St. Martin, Frans Guyana, en het onbewoonde Clipperton eiland (in de Grote Oceaan 670 mijl voor Mexico).

Nederland bezit: Curaçao, Aruba Bonaire en Bovenwinden. Het Westelijkste, Aruba, ligt 627 mijl van het Panama-kanaal. Op het vasteland van Zuid Amerika bezit Nederland het rijke **Suriname.**

Denemarken bezit: Groenland (grootste eiland ter wereld, hoofdstad Godthaab heeft 700 inwoners, gehele eiland 16.000 inwoners, eiland levert stormen en ijsbergen, 90% van de oppervlakte is met eeuwig ijs bedekt, varieert van enkele meters tot 1200 meter dikte), ligt op 2100 mijl van New York, 1609 van Halifax, 1900 van Berehaven (Zuid Ierland, of Eire).

Sedert April 1941 onder U.S.A.-bescherming.

1) Argentinië beweert aanspraken te mogen doen gelden op de Falkland eilanden (in het Zuiden van de Atlantische Oceaan, 300 mijl t. O. van Straat Magelaan), doch sedert 1833 zit Groot Britannië er.

2) Guatemala maakt aanspraken op Honduras.

Curaçao.

DE INTERNATIONALE GEBEDSWEEK.

Bij abuis is gisteren de intentie van 20 Januari (vandaag) uitgevallen. Deze betreft alle Protestanten.

APOSTOLISCH VICARIUS OPENT R.K. NORMAALSCHOOL.

Gistermiddag is in een der lokalen van het St. Martinusgesticht de R.K. Normaalschool door Z.H.E. Mgr. Petrus Innocentius Verriet O.P. geopend. Aanwezig waren o.a. Dr. Wybojan Goslinga, Inspecteur van het Onderwijs, Frater Maria Radulphus van het katholieke onderwijs, enkele andere autoriteiten, verschillende Paters, de leraren en leraressen en de leerlingen. De cursus opent met 22 leerlingen (3 nonnen, 11 dames, 1 broeder, 7 heren).

Directeur **Leonardus Andreas Hendrikus Oudvorst** opende de samenkomst met een hartelijk woord, waarin hij naar voren bracht, hoe reeds geruime tijd een tekort aan onderwijskrachten voorzien werd, hoe de laffhartige inval in Nederland dit tekort nog meer had doen nijpen, hoe Z.H.E. toen het initiatief had genomen om deze 3e rangscursus op te richten. Tot commissie van oprichting werden door Z.H.E. aangewezen Pater Brada, Soeurs Stephana, Soeur Jeanne d'Arc, Frater Canutus en de Heer Oudvorst. Nu de cursus er is, zal de volgende commissie als Curatorium fungeren: Directeur Oudvorst, Pater Brada, Soeur Annuntiata, en Frater Canutus (secretaris). Directeur Oudvorst heeft tevens de dagelijkse leiding. Doel van zulk een cursus, aldus Directeur Oudvorst, is niet alleen het aanwerven van kennis, maar ook het maken van goede katholieken. Er zullen moeilijkheden zijn. De boeken, die in Indië besteld zijn, zullen niet op tijd arriveren, de lessen worden nu gestencild. Beschouwt uw leraren als uw vrienden en beseft dat een goede geest op de cursus voor de geestelijke vorming van de leerlingen van het grootste belang is. Laat het woord 'katholiek' niet slechts een praedicaat zijn, maar weest katholieke opvoeders van de katholieke jeugd.

Z.H.E. de Apostolisch Vicarius nam vervolgens het woord en noemde deze opening een verblijdende gebeurtenis. De cursus geeft blijk, dat er verlangen is naar verdere ontwikkeling. Maar die ontwikkeling moet men zich verwerven om haar door te geven aan anderen. Men moet beseffen, aldus Z.H.E., dat hoe beter katholiek men is, des te beter het onderwijs zal zijn, zowel op wetenschappelijk als op godsdienstig gebied. De hoogwaardige Spreker brengt dank aan allen, aan de leraren, omdat zij zich beschikbaar hebben gesteld, aan de leerlingen omdat zij vertrouwen hebben genad. Het moet een cursus worden, waar de overtuiging alles beheerst. De katholieke overtuiging moet allereerst in de leerlingen worden overgeplant.

Dr. Goslinga heeft verleden week bij het Zusterfeest een prachtige rede gehouden, waarvoor Ik dankbaar ben en die Ik tenvolle onderschrijf. Eindelijk, na vele jaren van strijd is het recht van het bizonder onderwijs verkregen. Deze vrijheid is ons meer waard, dan de subsidie die wij erook door gekregen hebben. Lang heeft dit geduurd en vreemd was dat. Men moet toch begrijpen, dat wanneer iemand een levensopvatting aanhangt, hij die ook op zijn kinderen wil zien overgeplant.

De levensbeschouwing van de ouders moet die der kinderen zijn. Wij, katholieken, kunnen nimmer tevreden zijn met neutraal onderwijs met een godsdienstcursus er naast. De katholieke beginselen worden dan verdoezeld, of opzij gezet. Het ontvankelijke kindergemoed gaat dan allicht denken, dat de godsdienst en al wat daarmede verband houdt slechts een quantité négligeable is, dat men even ontwikkeld kan worden zonder de godsdienst erbij. En willen wij het katholieke onderwijs aan de jeugd geheel en ten volle op katholieke basis hebben, dan dient de onderwijzersopleiding eveneens op die leest geschoeid te zijn. Een onderwijzer kan onmogelijk het katholieke levensbeginsel inprenten in zijn leerlingen, als hij er zelf niet van doordrenkt is. Ook de komende hoofdactecursus betrekt Z.H.E. hierbij en verklaart, dat vooral zulke vakken als de paedagogiek, de zielkunde en de geschiedenis in de allereerste plaats op katholieke grondslag moeten worden gedoceerd. Wij mogen verwachten, dat het Bestuur ook in dezen het recht van het katholieke bizonder onderwijs zal erkennen. Terecht heeft de Heer Inspecteur er in zijn feestrede op gewezen, dat het verouderde en aftandse liberale beginsel van neutraal onderwijs met een godsdienstcursus door niemand meer als ideaal wordt beschouwd. Geheel het onderwijs moet worden voortgebracht en gedragen door de katholieke levensbeschouwing.

Z.H.E. vaart vervolgens voort den Directeur bij de leerlingen te introduceren en memoreert, dat na 3 jaren de examens zullen worden afgenomen. Ook een commissie van toezicht van gouvernementswege heet Z.H.E. van harte welkom, doch Hij hoopt dat dit toezicht niet enkel ambtelijk zal zijn, doch getuigen zal van een zekere 'good will', een geest van vertrouwen. Met de bede, dat O.L. Heer de docenten en de leerlingen zal zegenen, verklaart Z.H.E. de R.K. Normaalschool vervolgens voor geopend.

Dr. Wybojan Goslinga, Inspecteur van het Onderwijs, spreekt hierna een welkomstwoord uit aan het adres van de cursus en beaamt de woorden van den Apostolisch Vicarius betreffende het bizonder onderwijs. Ook mensen als Kort van der Linden hebben begrepen, aldus Dr. Goslinga, dat bizonder onderwijs geen neutraal onderwijs met een godsdienstcursus is. Iemand als Professor Eerdmans heeft eens gezegd, dat de godsdienst als peper en zout door het geheel zitten moet. De Curaçaose wetgeving voorziet erin. De subsidie-quaestie zal eerlang in de Staten ter sprake komen.

In Nederland is het er thans erg aan toe met het bizonder onderwijs. Nu is het niet de zg. neutrale staat, die het kind onderwijst, maar het fascisme. Ik kom hier om u geluk te wensen. Het is voor u allen een zware taak. De meesten uwer hebben ook nog een klas onder zich. Feestjes e.d. zal men moeten opofferen. De Inspectie zegt alle medewerking toe en om de daad bij het woord te voegen overhandigt de Inspecteur een stapel geestenlode papieren aan Directeur Oudvorst, waar gegevens e.d. op vermeld staan. Ook de Bibliotheek van de Inspectie is er voor allen. Wat de quaestie van het toezicht betreft, daar zal zeker een goede samenwerking zijn. De opleiding is van meer belang dan de examens en op de examens zal men zeker ook met katholieke boeken kunnen komen aanzetten. Meent men bezwaren of moeilijkheden te hebben, laat men die dan zeggen. De spreker zegt nogmaals alle medewerking toe en wenst allen het beste, na nog eens op de moeilijkheid te hebben gewezen, dat het Nederlands niet voor ieder hier de gangbare taal is.

Directeur Oudvorst nodigde met zachtmoedige woorden vervolgens de niet-cursisten uit heen te gaan en de lessen namen terstond een aanvang.

HOEVEEL LANDEN ZIJN ER IN VOORRAAD?

De Gouverneur van Curaçao vaardigde heden, met gebruikmaking van artikel 31 der Curaçaose Staatsregeling, een besluit P.B. 1942 No 10) uit houdende enige voorlopige maatregelen in verband met een mogelijke schaarste van motorrijwiel- en automobiel-banden. Tengevolge van deze maatregel is de verkoop, de aflevering, het gebruik, het bewerken of verwerken en het vervoeren of vernietigen van motorrijwiel- en automobielbanden, zowel binnen- als buitenbanden, tijdelijk verboden tenzij men een algemene of biezondere vergunning heeft verkregen van het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken.

Voorts is een ieder verplicht schriftelijk opgave te doen van het aantal motorrijwiel- en automobielbanden, welke hij binnen het gebiedsdeel Curaçao of in het buitenland voorhanden of in voorraad heeft, zowel die hij in eigendom heeft, in gebruik of in consignatie heeft verkregen. Bij deze opgave dient duidelijk te worden vermeld, of het betreft binnen- dan wel buitenbanden, of ze gemonteerd of ongemonteerd zijn, gebruikt of ongebruikt, alsmede de grootte en de plaats, waar de banden zich bevinden.

De opgave dient te geschieden op Curaçao en Aruba vóór 24 Januari as. resp. bij het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken en den Gezaghebber, op de overige eilanden vóór 7 Februari as. bij den Gezaghebber c.q. den Ondergezaghebber.

Ten behoeve van hen, die deze aangifte moeten doen, stelt het Gouvernement gratis formulieren beschikbaar, welke bij de Gouvernements Ontvangerskantoren en bij de Postkantoren verkrijgbaar zijn.

De bedoeling van dit alles is om de beschikbare voorraad-banden te leren kennen om aan de hand daarvan te kunnen nagaan of de verkoop, aflevering enz., van banden wederom kan worden vrijgegeven en zo niet onder welke voorwaarden, dit dan zal kunnen geschieden. Geenszins is de opzet het normale vervoer thans te belemmeren. Daarom blijft het gebruik van binnen- en buitenbanden, gemonteerd op de wielen van motorrijwielen en motorrijtuigen, welke voorzien zijn van een geldige nummerplaat als bedoeld in artikel 10 van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbelastingverordening 1928" toegestaan en behoeft van deze banden ook geen aangifte te geschieden.

MAILSLUITING.

De mailsluiting voor Amerika is morgenmiddag 14.30 uur.

GYMNASTIEK.

Examen akte van bekwaamheid in **Lichamelijke Oefening,** afgenomen in het gymnastieklokaal der H. J. A. Schroederschool te Emmastad op 15, 16 en 17 Januari 1942.

Aantal candidaten: 12. Geslaagd: 12, t.w.: de dames E. A. Christiaan, O. M. Maat, O. E. Meyer, J. G. Tjong-A-Hung, H. A. E. Philipszoon, B. Voorhoeve; en de heren P. A. L. Chin-A-Lien, R. L. Gunther, A. A. M. Jessurun, A. H. Levens, J. Somaroe en W. Th. Wijngaarde.

De nieuwe cursus begint as Zaterdag 24 Januari 1942 om 14 uur in het gymnastieklokaal van het Peter Stuyvesant College.

Die Katolieke Nederlanders in Suid-Afrika.

deur

Z. H. E. Mgr. Bernardus Jordanus Gijlswijk O. P. Apostoliese Delegaat.

SLOT.

Hierdie kort en vlugge skets van die Katolieke lewe van die Nederlanders in Suid-Afrika in die ver—e in die naaste verlede is tog al te leerryk vir hul houding in die toekoms. Gedurende die laaste tientalle jare het die immigrasie van Katolieke Nederlanders toegeneem. Ook is daar 'n begin gemaak met die uitsending van Katolieke Nederlandse priesters. Daarby kom, as 'n baie vername omstandigheid, dat ons lewe onder die wys bestuur van 'n verdraagsame Gouwerment wat, na die voorbeeld van beskaafde nasies, die gewetensvryheid eerbiedig. Hierdie vernaamste faktor van reg, billikheid en vryheid lê vir die Katolieke Nederlander die plig op om met krag en moed te wy aan die kulturele lewe van die land wat hy tot woonplek gekies het. En veral op godsdienstige gebied het hy 'n taak te vervul.

Een van die redes, en 'n vername een, vir die skipbreuk ly van die Katolisisme onder Nederlanders in die verlede, was 'n gebrek aan geloofsoortuiging. En selfs as daar ooit 'n swak en matige oortuiging gewees het, het dié verloren gegaan in die maatskaplike en huislike lewe deur die heersende toon van geestelike onverskilligheid van die omgewing en weens die verspreiding van sektariese leerstellings.

Wil mens dus sy geestelike roeping na behore vervul, dan moet hy pal staan in die geloof. Die middele daartoe is: die lees en verspreiding van Katolieke literatuur, die verenigingslewe, studiekringe, debatsverenigings, ens. En daar die huisgesin die wieg is van die **belewing van die Katolieke geloof moet die stempel van die Katolisisme op die familielewe gedruk word.** Mag die Kruis van ons Verlosser die vernaamste plek in ons huiskamer inneem: mag godsdienstige kunsvolle voorstellings die wande versier; maar veral mag die gesamentlike gebed in die huisgesin hooggehou word, waardeur die familieband in liefde en vrede bekragtig word. In een woord, die Katolieke lewe is nie net 'n persoonlike akte van godsverering nie, maar die mense moet ook gesamentlik tot hul Skepper nader, veral in die gemeenskap van die huisgesin wat deur God self is ingestel en geheilig.

Deur hierdie Katolieke aksie onder geloofsgenote word 'n nobele en godsdienstige karaktertrek van die Katolieke Nederlander bewaar. Dink aan julle eie opvoeding in die huisgesin, aan die godsdiensin van jul ouers, aan die Katolieke verenigingslewe wat orals in die Moederland so heerlik gebloei het. Wanneer 'n Nederlander soos trouens enigeen van watter nasionaliteit ook, hom in 'n andere land vestig, dan is hy baie lief om tog die gewoontes en gebruike van sy geboorteland te bewaar. Dog daardie klein dingetjies van sentimentele aard gaan verby. Maar wat nie mag verbygaan nie is die ewige en aloue beginsels van die Katolieke geloof. Die moet hooggehou word waar ter wêreld 'n mens ook mag wees. Dit is 'n eresaak vir die Nederlander om die Katolieke gewoontes en gebruike van sy vroeër vaderland te handhaaf: dis daardeur dat hy hulde bring aan sy familie en hulde aan die Katolieke Nederlandse gees.

Hierdie persoonlike en gemeenskaplike toewyding aan die Katolieke geloof sal sonder twyfel van die grootste invloed wees op die maatskaplike lewe. Dit mag dalk 'n beperkte en plaaslike aksie wees, maar dit is tewens 'n apostolaat onbeperk in sy seënryke gevolge.

'n Land so verskeur deur godsdienstige teorieë, waar gevolglik vyandskap en broederhaat gesaai word, kan alleen gekersten word deur die beginsels van die Katolieke geloof.

Aan julle, Katolieke Nederlanders word hierdie taak met vertroue opgedra.

KOMENDE VOETBALWEDSTRIJDEN C.V.B.

Het is enige maanden geleden sedert de C.V.B. van zich heeft doen horen wat betreft grote, biezondere voetbalwedstrijden. Om daarom voetballiefhebbers enigszins schadeloos te stellen, heeft het Bestuur van deze Bond een serie wedstrijden voor de boeg, die aardig kunnen worden.

In de eerste plaats komt de vereniging R.C.A. van Aruba op 24 en 25 Januari op uitnodiging van Jong Holland spelen, daarna komt tegen eind Februari het, hier reeds bekende doch sterk gewijzigd elftal van Orion uit Costa Rica, dat wederom kampioen is geworden van dat land, en begin April het Bondselftal van de Venezuela Voetbalbond.

Over laatstgenoemde wedstrijden zal later meer worden bekend gemaakt, ook omdat wordt overwogen in hoeverre het mogelijk is Aruba in deze wedstrijden te betrekken. Wat RCA betreft, speelt deze sterke Arubaanse vereniging Zaterdag 24 Januari tegen S.U.B.T. en Zondag d.o.v. tegen Jong Holland; beide wedstrijden op Mundo Nobo om 16.30 uur; toegangsprijzen ƒ 1.— en ƒ 0.50.

Het zal vanzelfsprekend biezonder interessant zijn te zien wie van onze beide kampioen aspiranten, S.U.B.T. en Jong Holland, de beste resultaten zal bereiken. In de strooibiljetten zijn de elftallen volledig opgenomen, ook dat van R.C.A. die zijn beste spelers in het veld zal brengen.

R.C.A. is van alle markten thuis. Behalve de voetbalwedstrijden, zal het op Zondagmorgen 8.30 uur op het terrein Mundo Nobo, een softball wedstrijd spelen tegen een team van de Curaçaose Sportclub; toegangsprijzen ƒ 0.50 en ƒ 0.25. Dit spel begint op Aruba een steeds grotere plaats in te nemen en wordt daar algemeen beoefend; het is een biezonder interessant spel die der moeite van het zien wel waard is.

Van deze gelegenheid heeft de Sportclub Independiente gebruik gemaakt om aan Groot Kwartier om een vriendschapelijke revanche korfbalwedstrijd te vragen. Deze zal op Zondag om 15.00 uur worden gespeeld. Zoals men zich herinneren zal, heeft twee maanden geleden een soortgelijke wedstrijd plaats gevonden, die door Groot Kwartier met 1—0 werd gewonnen. Beide twaalftallen hebben hun sporen op Korfbal-gebied verdiend; het zal dus een keurige wedstrijd worden.

Intussen zal het voor Aruba hard aanpakken zijn want het is geen eenvoudig programma. Begrijpelijk zullen zowel S.U.B.T. als Jong Holland zich van hun beste zijde laten kennen aangezien zij moreel bij een overwinning een heel stuk sterker worden.

Ongetwijfeld zal voorts dezelfde prettige stemming heersen die altijd bij wedstrijden tegen Aruba aanwezig is, zodat alles te samen het twee genoeglijke dagen zullen worden.

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Zuurkool met worst en spek. Morgen: Kerrykip met rijst.

Agenda:

Di. 20 Jan. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Wo. 21 Jan. 19.30 Comp. bilj. hoofdkl.
Do. 22 Jan. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.
20.00 Repetitie Toneel ver. „Emmastad".
Vr. 23 Jan. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.
Ma. 26 Jan. 20.00 uur Rep. toneelver. „Emmastad".

WACHTDIENSTEN: Di. 20 Jan.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.
Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afd.: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

Meisjeskoor: De eerste repetitie van het Meisjeskoor zal plaats hebben as. Woensdag 21 Januari van 19.30 tot 20.30 uur. De repetities worden gehouden in de Protestantse Kerk te Rio Canario. Ieder, die zich opgegeven heeft verwacht Mevrouw Kool op tijd bij de Kerk. Zij, die zich nog niet opgaven en toch lid willen worden, zijn van harte welkom.

Shell Golf Club: Het bestuur stelt zich voor Zondag 24 Januari as. een propaganda wedstrijd te organiseren. De leden worden in verband hiermede verzocht zoveel mogelijk niet-leden te introduceren. Gezien het succes, dat een dergelijke wedstrijd vroeger had, mag verwacht worden, dat ook deze keer een genoeglijke sportdag tegemoet gezien kan worden. Wij vertrouwen in dit verband vooral op de medewerking van onze leden.

Er zal gespeeld worden als volgt: Ieder oud-lid speelt met een niet-lid in combinatie met twee andere spelers 9 holes (2 ball foursome). Nadere biezonderheden zullen nog worden bekend gemaakt. Alle inschrijvingen worden verwacht vóór **Vrijdag** as. binnen te zijn.

AAN HET BESTUUR R. K. MIL. VEREENIGING

St. Christophorus.

Vrienden en Bekenden,

Voor de allerhartelijkste blijken van belangstelling bij ons 25-Jarige Echtvereeniging ondervonden, zijn wij U echt dankbaar.

FRED. J. H. SCHOUTEN
en echtgenoote.

Beheerder R. K. Mil. Tehuis.

154

Van de Fronten.

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN WASHINGTON.

Het communiqué van het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, gebaseerd op berichten, die tot 9.30 uur E.S.T. ontvangen werden, luidt als volgt:

„1. De Philippijnen: De grondoperaties gedurende de laatste 24 uur waren van een onsamenhangend karakter. Vijandelijke patrouilles zijn actief en enkele toevallige schermutselingen hadden plaats met onbeslissende resultaten. De vijandelijke luchtactiviteit bleef beperkt tot herhaalde verkenningsvluchten.

Generaal MacArthur vernam, dat de Filipino's in de bezette gebieden zonder complimenten werden ontdaan van hun vervoermiddelen en andere uitrusting. Inlandse boeren zijn ontzet van hun woningen en gevormd in arbeidsgroepen. Opgeslagen oogst en voedselvoorraden zijn door de indringers in beslag genomen.

2. Er is niets te melden van de andere gebieden" (Washington, (AP) 19.1).

COMMUNIQUÉ VAN HET NOORDAMERIKAANSE OORLOGSDEPARTEMENT.

Het communiqué dat door het Noordamerikaanse Departement van Oorlog werd uitgegeven, gebaseerd op berichten, die tot 17 uur E.S.T. ontvangen werden, luidt als volgt: „Malakka: Een vertraagd bericht meldt een succesvolle aanval door Amerikaanse legerbommenwerpers op een Japans vliegveld te Patani op Malakka op 15 Januari. 3 Grote branden werden veroorzaakt onder de vijandelijke vliegtuigen op de grond en in het gebied van de hangars. Al onze vliegtuigen keerden naar hun bases terug.

Nederlands Indië: Op 17 Januari vielen 5 Amerikaanse legerbommenwerpers een vijandelijk vliegveld aan te Menado in het Noord-Oosten van Celebes. Nadat verschillende bommen waren geworpen op het veld met onbekende resultaten, ontmoetten onze vliegtuigen een formatie Japanse jachtvliegtuigen. In het volgende gevecht werden 9 Japanse vliegtuigen neergeschoten. 2 Van onze bommenwerpers worden vermist en een derde is beschadigd, waarvan 4 leden der bemanning gewond zijn. Er valt niets te melden van de andere gebieden" (Washington, (AP) 19.1).

AUSTRALIËRS GAAN POSITIE STABILISEREN.

Majoor Generaal Gordon Bennett, Commandant van de Australische Imperiale strijdkrachten op Malakka, deelde mede, dat zijn troepen „gezonden zijn om de positie te stabiliseren in het gebied van de rivier Muar waar Britsindische troepen gedwongen werden grond te geven onder vijandelijke druk.

Bennetts bericht aan den Minister van Oorlog Francis Forde zeide: „Haast ogenblikkelijk nadat de Australiërs hun posities hadden ingenomen voerde de vijand een energieke tankaanval uit, die werd afgeslagen door onze troepen. De vijand verloor 8 tanks. Hedenmorgen viel de vijand wederom aan en nogmaals, doch telkens werd hij verslagen door onze troepen. De Australiërs houden overal stand.

Niettegenstaande de harde gevechten en het standhouden van de Australische troepen werd echter bericht ontvangen door de Regering, waardoor te kennen werd gegeven, dat de positie in het Zuiden van Malakka ernstig is, vooral met het oog op de onvolledige luchtsterkte. Waardevolle luchtversterkingen bereikten Malakka, doch klaarblijkelijk niet in voldoende sterkte om de Japanse overmacht in de lucht te overkomen. De Australische Associated Press deelde mede, dat belangrijke berichten ontvangen zijn van de Britse Regering, gedurende de laatste 48 uur. Men gelooft dat deze verzekeringen bevatten, dat regelingen worden getroffen voor nieuwe versterkingen, die zo spoedig mogelijk zullen worden gezonden. (Melbourne, (AP) 19.1).

AUSTRALIËRS MOETEN HET INITIATIEF NEMEN.

Met te verklaren, dat de Japanners nooit kunnen worden verslagen door een wachtspelletje te spelen, deed de Australische Generaal Gordon Bennett een beroep op zijn mannen om het initiatief te ontwringen van de indringers door hen tot moes te slaan, waar zij aanvallen. De Generaal zeide: „Wij moeten de Japanners achterna zitten om hen te pakken te krijgen of anders pakken zij ons." Hij sprak het vertrouwen uit, dat zijn mannen in staat zouden zijn zijn gevechtsplan uit te voeren. Hij zeide: „In deze oorlog, gelijk in de vorige oorlog, zijn de Australiërs, dat zij beter zijn dan de vijand. De Anzacs nemen altijd aan, dat het niemandsland hun toebehoort. Zij zijn er op uit het van den vijand te nemen, zij hij Duitser of Japanner is" (Singapore, (AP) 19.1).

JAPANNERS MELDEN SUCCESJE.

Het Japanse Keizerlijke Hoofdkwartier deelde mede, dat Japanse marine-vliegtuigen gisteren voltreffers plaatsen op 4 schepen met een totale scheepsruimte van 5.500 ton nabij het Philippijnse eiland Cebu. (Londen, (AP) 19.1).

JAPANNERS OP 75 MIJL VAN SINGAPORE.

Een commentator deelde mede, dat de Japanners zich thans op 75 mijl van Singapore bevinden volgens ruwe schattingen, gebaseerd op de gemelde penetraties in het gebied van de rivier Muar. (Londen, (AP) 20.1).

LUCHTAANVAL OP SINGAPORE

Een grote formatie Japanse bommenwerpers kwam hedenmorgen over Singapore vliegen, juist toen ik vertrok voor mijn tocht naar het front. Ik sloeg de koers van 2 vijandelijke formaties gade, toen de bommen rondom begonnen te vallen. Ik liet mij daarom plat neervallen in een nabijzijnde portiek. Toen ik weer te voorschijn kwam uit de wrakstukken van het gebouw, vond ik de overblijfselen van mijn auto over de straat verspreid. Een snel onderzoek toonde echter aan, dat weinig ongevallen waren veroorzaakt. (Door Yates Mc.Daniel, (AP) 20.1).

JAPANSE AANVAL OP RABAUL.

Gelijk hier gemeld werd hebben de Japanners een grote luchtaanval ondernomen op Rabaul, Nieuw Guinea, met bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen (Merbourne, (AP) 20.1).

JAPANNERS NEMEN TAVOY IN BURMA.

De Japanners hebben de smalle streek van Burma doorgesneden in een opmars in Westelijke richting naar de Zee, waardoor de Britten gedwongen werden zich terug te trekken van Tavoy, een tincentrum, welk een van de twee meest belangrijke kuststeden is aan de 400 mijl lange nek van Birmaans gebied, dat zich uitstrekt langs het Maleise schiereiland. Het communiqué zeide, dat de Imperiale verdedigers, aangevallen door numeriek supérieure indringers, terugvielen van Tavoy naar gunstiger gelegen posities. De terugtrekking geschiedde waarschijnlijk in Noordelijke richting naar Moulmein, de voornaamste stad van de kuststrook en basis van de Royal Airforce ongeveer 170 mijl verder over een bergweg.

Tavoy is een stad van ongeveer 25.000 inwoners aan de monding van een rivier met dezelfde naam. De plaats werd door de Raf gebruikt als basis voor aanvallen op Japanse vliegvelden te Bangkok en andere punten in Thailand, evenals tegen de indringers, die langs het Maleise schiereiland afzakken.

De Britse bekendmaking zeide, dat Japanse gevechtsvliegtuigen thans waarschijnlijk hun basis in Tavoy gevestigd hebben. Moulmein was het mikpunt van herhaalde Japanse aanvallen en werd heden wederom aangevallen. Ook Rangoon had wederom een alarm toen vliegtuigen ten Noorden van de stad gezien werden. Het was echter niet bekend van waar deze vliegtuigen kwamen. Geen ongevallen werden gemeld bij de laatste aanval op Moulmein. 19 Personen zouden zijn gedood bij de vorige aanval.

De val van Tavoy volgde op een vierdaagse opmars over ongeveer 35 mijl van het smalle Birmaanse „handvat" van de grens van Thailand. De indringers botsten eerst tegen de Britten bij Myitta, 12 mijl binnen de grens van Burma. Verder rukten zij waarschijnlijk door de pas in de Loftgebergten ten Westen van Tavoy. (Rangoon, Door Daniel de Luce, (AP) 19.1).

RUSSISCHE GUERILLA ACTIVITEITEN.

Een aanvullend Russisch communiqué deelt mede, dat guerilla-detachementen in het Orel-gebied een grote Duitse strafexpeditie hebben verrast, die tegen hen werd uitgezonden in het woud van Bryansk. 200 Duitsers werden gedood en een grote buit werd veroverd. De verovering van belangrijke hoeveelheden oorlogsmateriaal wordt gemeld in andere niet geïdentificeerde sectoren. Het communiqué zeide, dat 600 vijandelijke soldaten werden gedood in een gebied, 500 in een andere streek en 200 elders. (Moskou, (AP) 20.1).

INDIE VOERT OORLOG

DE GEVECHTEN IN DE MINAHASSA.

In de Minahassa wordt nog steeds gevochten, doch de militaire autoriteiten delen daar voorlopig niets over mede. De hoofdstad, Menado, werd reeds onmiddellijk op 8 December geëvacueerd, zodat er alleen nog maar militairen zijn (Batavia, G.P.D. 20.1).

DE EERSTE LIJST.

De eerste lijst van gedode en gewonde militairen is gisteren gepubliceerd. Zij bevat de namen van 5 gesneuvelden, 13 vermisten en 3 gewonden (Batavia, G.P.D. 20.1).

HELDHAFTIGE PRIESTERS.

De geschiedenis van 2 r.k. priesters, die weigerden Tarakan te verlaten, toen zij daartoe de gelegenheid kregen, wordt verteld door de „Indische Courant" (Soerabaya). Zij zeiden, dat zij wilden „vechten en sterven met de soldaten, die ons meer dan ooit nodig hebben." De namen dezer priesterhelden: W. Leeferink en M. Schoots, beide missionarissen van de Congregatie der Heilige Familie (Batavia, G.P.D. 20.1).

HET VERSPREIDEN VAN VALSE GERUCHTEN.

Het Gouvernement neemt zeer drastische maatregelen tegen het verspreiden van valse berichten onder de bevolking. Zo werd een vrouw te Semarang veroordeeld tot een gevangenisstraf van een maand, omdat zij had verteld, dat vijfde-colonnisten de waterstoren te Pekalongan waren binnengedrongen en het water hadden vergiftigd (Batavia, G.P.D. 20.1).

VERHOGING BELASTINGEN.

De begroting van Nederlands Indië voor 1943, die eerstdaags aan de Volksraad zal worden voorgelegd, zal zeer verhoogde belastingen doen zien, vooral de inkomstenbelasting zal sterk verhoogd worden (Batavia, G.P.D. 20.1).

NEDERLAND.

H.M. DE KONINGIN DECOREERT.

In aanwezigheid van de ministers Fürstner en Piet Kerstens heeft H.M. de Koningin gisteren 11 officieren en manschappen van de Nederlandse Koopvaardijvloot gedecoreerd met 4 bronzen oorlogskruisen en 7 kruisen van verdienste wegens betoonde grote heldenmoed (Londen, G.P.D. 20.1).

DE RADIO-REDE VAN DR. VAN MOOK.

Gisteren heeft dr. Hubertus van Mook zijn aangekondigde radio-rede gehouden, in tegenwoordigheid van o.a. gezant dr. Alexander Loudon, Wendell Willkie, John D. Rockefeller, de schrijvers Pearl Buck en Linyutang. Dr. Van Mook zeide o.a., dat Nederlands Indië de scheidingsmuur is tussen de Stille en de Indische Oceaan. Wanneer Nederland Indië in handen van Japan zou komen, zou dit eindelijk in staat zijn de Burma-weg te sluiten en de verbinding te verbreken met het Midden Oosten en Rusland door de Perzische Golf en de Rode Zee. Dit zou eveneens de isolatie van Australië betekenen en het verlies van de beste aanvalsbasis der Geallieerden. Dr. Van Mook riep uit: „Vergeet alle kleine hinderpalen en overwegingen en haast u alle mogelijke zee-, lucht- en landversterkingen naar Nederlands Indië te zenden. Ge zijt laat, maar met de grootste krachtsinspanning kunt ge de trein nog halen. Wanneer wij onze macht en kracht zonder aarzeling ten volle inzetten, kunnen wij de totalitairen beslissend verslaan" (New York G.P.D. 20.1).

HET VREDESGERECHTSHOF DOET UITSPRAAK.

Het Haagse Vredesgerechtshof heeft in Hoger Beroep de zaak behandeld tegen kapitein der mariniers P. J. van der Ende, die in Mei 1940 den kapitein ter zee N. E. Rost van Tonningen zwaar verwonde door op hem te schieten. Verdachte werd ontoerekeningsvatbaar verklaard en hij wordt van regeringswege onder psychiatrische behandeling geplaatst (Londen, G.P.D. 20.1).

DE GROOT OVERLEDEN.

Adriaan M. de Groot, een in Nederland geboren kunstschilder, die o.a. niet minder dan 74 portretten schilderde van wijlen president Theodore Roosevelt, is op 71 jarige leeftijd aan longontsteking te Jersey-City overleden (New York, G.P.D. 20.1).

Conferentie te Rio.

5 ECONOMISCHE SUBCOMITÉ'S BENOEMD.

Bij een bijeenkomst van het Comité voor de economische solidariteit hedenmorgen in het Braziliaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken onder Voorzitterschap van den Mexicaansen Minister van Buitenlandse Zaken Ezequiel Padilla werden 5 subcomité's benoemd voor het overwegen van de economische onderwerpen van de conferentie.

Het eerste sub-comité, dat de export-contrôle, de strategische materialen en de contrôle op de financiële en commerciële handelsactiviteiten in overweging neemt, is samengesteld uit: Wayne C. Taylor, Verenigde Staten; José Maria Davila, Mexico; Jorge Soto del Corral en Cipriano Restrepo Jaramillo, Colombia; Hector David Castro, El Salvador; Jorge Fidelis Duran, Honduras; Raul Prebish en Carlos Torriani, Argentinië.

Het tweede sub-comité, dat de middelen om de productie van strategische materialen te vermeerderen, zal bestuderen, is samengesteld uit: Alberto Echardi Monteiro, Costa Rica; Manuel Llosa, Peru, Arthur Souza Costa, Brazilië, Celso Velasquez en Carlos Pedretti, Paraguay.

Het derde sub-comité, dat de middelen om de huishoudelijke economische en essentiële importen van elk land te versterken zal bestuderen, is samengesteld uit: Carlos Cordoba, Guatemala; Alfredo Machada Hernandez, Venezuela; Enrique Secondi en Felipe Grucci, Uruguay; Luis Guachalla, Bolivia, Gilberto Sanchez Lustrino, Dominicaanse Republiek.

Het vierde sub-comité, dat de middelen voor een voldoende handhaving van het maritieme transport zal bestuderen, is samengesteld uit: Jesus Sanchez, Nicaragua; Ramiro Hernandez Portolo, Cuba; Eduardo Alba, Panama; Eduardo Salazar Gomez, Ecuador; Florencio Garcia, Chili, Charles Fombrun en Dante Dellegarde, Haïti.

Het vijfde sub-comité, dat de algemene economische zaken zal bestuderen, die niet anderszins gestipuleerd zijn, is samengesteld uit: Castro Rojas, Bolivia; Jorge Fidelis Duran, Honduras; Octavio Vallarino, Panama; Desiderio Garcia, Chili, Gilberto Sanchez Lustino, Dominicaanse Republiek. (Rio de Janeiro, (AP) 19.1).

ENKELE RESOLUTIES.

Men verwacht, dat de resolutie voor het verbreken van de relaties met de As bij de voltallige vergadering van Donderdag behandeld zal worden. Een aanduiding, dat de attaché's van de As enig voorstel gedaan hadden aan Argentinië en andere landen, werd gegeven door de onthulling, dat Italiaanse en Duitse diplomaten aan den Braziliaansen Minister van Buitenlandse Zaken Oswaldo Aranha mededeelden, dat het zou worden beschouwd als een onvriendelijke maatregel, met al hetgeen dit inhoudt.

Andere voorstellen, die de belangstelling wekten, waren de Mexicaanse en Uruguese om de Verenigde Staten en Geallieerden door de rest van Amerika als non-belligerent te beschouwen; het Noordamerikaanse voorstel voor het meest nauwkeurige toezicht op de vijandelijke activiteiten; het Dominicaanse voorstel voor de vorming van een Inter-Amerikaans Defensie Comité alsmede de uitgebreide Cubaanse, Chileense en Peruaanse en andere programma's voor een hechte vereniging van Amerika's economische oorlogsbasis. Intussen nam Brazilië stappen voor de samenwerking met de Verenigde Staten in verband met de regelingen voor telegraaf en radio. De Afgevaardigden waren gisteravond de gast van Vargas en echtgenote bij een receptie in het Guandbara Paleis. (Rio de Janeiro, (AP) 19.1).

100 VOORSTELLEN.

De 21 Republieken hebben tot nu toe honderd voorstellen ingediend bij de Conferentie. De vloed van voorstellen werd heden klaarblijkelijk veroorzaakt omdat middernacht van Maandag gesteld was als de grens voor de voorstellen (Rio de Janeiro, (AP) 19.1).

BESPREKINGEN OVER DE QUAESTIE PERU-ECUADOR.

Ruiz Guinazu, Aranha en Tobar Donoso bespraken de quaestie Peru-Ecuador gedurende een half uur in het Itamarati Paleis. (Rio de Janeiro, (AP) 19.1).

VERKLARING VAN MINISTER TOBAR DONOSO.

Tobar Donoso, Minister van Buitenlandse Zaken van Ecuador, deelde aan de Associated Press mede: „Ik hoop, dat het dispuut met Peru heden geregeld worde, doch ik ben er niet zeker van". Hieraan voegde hij toe: „Ecuador is geheel voor het verbreken van de diplomatieke relaties met de As". (Rio de Janeiro, (AP) 19.1).

VOORSTEL VAN HAITI.

Charles Fombrun, de Haitiaanse vertegenwoordiger, deelde aan de Associated Press mede, dat hij een plan heeft ingediend waarin erop aangedrongen wordt om alle Amerikaanse disputen ogenblikkelijk te regelen en de nadruk wordt gelegd op de noodzaak van snelheid bij de bemiddelaars. Hoewel hij de namen der betrokken landen niet noemde, was het duidelijk dat hij Peru en Ecuador bedoelde. (Rio de Janeiro, (AP) 19.1).

TEGENVOORSTEL VAN ARGENTINIË.

Argentijnse bronnen deelden mede, dat Argentinië een tegenvoorstel wenst in te dienen op het Mexicaans-Colombiaans-Venezolaans plan om de relaties met de As te verbreken. De Argentijnen zullen echter geen voorstel indienen, dat afgewezen wordt en hebben daarom tot nu toe nog geen aanbeveling gedaan (Rio de Janeiro, (AP) 19.1).

WERELDNIEUWS.

VERKLARINGEN VAN CHURCHILL.

Premier Winston Churchill deelde in het Lagerhuis mede, dat hij de onrust van de leden deelt over de operaties in de Stille Oceaan. Hij zeide echter tot hen, dat hij een „groeiend vertrouwen" heeft in de eventuele overwinning aldaar Churchill zeide, dat spoedig een driedaags debat zal worden gehouden.

De eerste maal het Parlement toesprekende sedert zijn terugkeer van de historische conferenties te Washington en Ottawa, bood Churchill aan dat een motie van vertrouwen zou worden ingesteld, indien het debat enige uitdaging voor zijn Regering mocht vormen.

Churchill behaalde een aanvankelijke overwinning tegen de bedreiging, dat de besprekingen omtrent de defensie van Malakka ogenblikkelijk zouden worden begonnen. Gelijk hij beloofd had, stelde het liberaal lid Edgar Granville voor, dat het Huis op reces zou gaan. Dit was een Parlementaire kunstgreep, welke de leden in staat zou stellen ogenblikkelijk vragen te doen over de Britse sterkte in het verdedigen van het bedreigde Singapore. Churchill won echter toen de Voorzitter weigerde de motie in stemming te brengen. Niemand stond op om Granville te steunen en de quaestie werd achterwege gelaten. Zulk een motie vereist de steun van ten minste 40 leden (Londen, (AP) 20.1).

MAATREGELEN TEGEN TYPHUS.

Van gezaghebbende zijde wordt bekend gemaakt, dat „speciale maatregelen" genomen zijn om de Britse troepen in het Midden-Oosten te beschermen tegen een mogelijke uitbreiding van de typhus, welke in Europa heerst. De bron zeide: „Maatregelen zijn reeds getroffen, waaronder die voor het voorzien in vaccine en het vestigen van laboratoria voor diagnostische doeleinden. De typhus, welke — naar vermeld — een „gevaarlijke omvang" heeft aangenomen in Oost Europa, deed zich thans voor in Spanje volgens berichten van het continent" (Londen, (AP) 20.1).

RANTSOENERING IN JAPAN.

Een Domei-bericht uit Tokio deelt mede, dat de rantsoenering van haast elk kledings-artikel op 1 Februari in Japan zal beginnen en dat alle winkels, die handelen in goederen welke gerantsoeneerd zullen worden, zullen gesloten zijn van morgen tot het einde der maand. (Londen, (AP) 19.1).

AS-DIPLOMATEN VERLATEN COLOMBIAANSE HOOFDSTAD.

46 Duitse en Italiaanse diplomaten met aan het hoofd de Italiaanse Gezant Manfredo Chiostri, alsmede 53 nietdiplomaten en hun families, vertrokken naar Buenaventura. Onder de volledige staf van de Duitse legatie in Bogotá, welke vertrok, bevond zich Willy Meyer, vroeger hoofd van het Transocean nieuwsagentschap aldaar en Helmut Schmidt, vroeger directeur van de Duitse propagandadienst (Bogotá, (AP) 19.1).

WAT GEBEURDE ER TE FERNANDO POO?

De Britse Admiraliteit deelde mede, dat geen Britse of Geallieerde oorlogsschepen zich bevonden in de buurt van Fernando Poo ten tijde van het beweerde incident, waarbij 3 koopvaardijschepen van de As in de haven Santa Isabel zouden zijn buit gemaakt.

Als resultaat van de inlichtingen, die ontvangen werden van de Duitse radio, heeft de Britse Opperbevelhebber echter verkenningspatrouilles gezonden om de zee af te zoeken. Thans werd een bericht ontvangen, dat een groot niet-geïdentificeerd schip werd waargenomen. Britse marine-vliegtuigen begeven zich naar de plek om een onderzoek in te stellen (Londen, (AP) 19.1).

SAN LORENZO — ATLANTE 4—3

Het Argentijnse voetbalteam „San Lorenzo" versloeg de Mexicaanse kampioensclub „Atlante" met 4—3. 23.000 Toeschouwers woonden de wedstrijd bij (Mexico, (AP) 19.1).

RADIO-REDE G.P.D.

Hedenavond van 20 tot 20.30 uur houdt de chef van de Gouvernementspersdienst een radio-rede.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Het Nederlandse communiqué van Batavia deelt mede, dat gistermorgen om 10 uur Sabang hevig werd aangevallen gedurende 40 minuten door 6 vijandelijke bommenwerpers. De voornaamste objectieven waren de stad en de haven. 2 Personen werden gedood en 30 gewond. Lichte schade werd aangericht.

Vliegtuigen van de Nederlandse Marine vielen gisteren het vliegveld te Koetsjing aan, waardoor het vliegveld beschadigd werd en branden werden veroorzaakt.

Het communiqué van Berlijn zeide, dat de Russische strijdkrachten op de Krim ten Noord-Oosten van Feodosiya verder naar het Oosten worden teruggeduwd. Aan het Donetsfront alsmede aan de centrale en Noordelijke sectoren hebben de defensieve gevechten voortgang.

Het Britse Hoofdkwartier te Cairo deelt mede, dat de Britse mobiele colonnes haar activiteiten voortzetten ten Oosten van El Agheila.

De radio van Berlijn deelde mede, dat de japanse troepen op Malakka de waterwerken hebben veroverd op 20 mijl ten Noorden van Johore Bahru en daardoor Singapore hebben afgesneden van de belangrijke bron van watervoorziening.

Een militaire commentator te Londen zeide, dat de Zuidelijke arm van een Russische nijptang de Duitse divisies te Mozjaisk bedreigt en steeds nauwer dichtknijpt. De gevechten om Charkov zijn waarschijnlijk een beslissende phase ingegaan. Volgens de Britse radio hebben de Duitsers gemeld, dat Charkov verwoed wordt aangevallen door de Russen vanuit het Noorden en het Zuiden.

Bij onze Indische Bergartillerie

Hoewel in alle moderne legers de motorisatie en de mechanisatie hoogtij vieren — en zeker niet ten onrechte, mag de één P.K.-havermotor toch nog altijd niet geheel worden weggecijferd. Ook in de moderne veldslagen zal van het paard een oordeelkundig en gepast gebruik kunnen worden gemaakt.

Tot voor kort scheen het motoriseren van de bergartillerie velen zeer revolutionair. Men zag de bergartillerie reeds van gedaante verwisselen. De galopperende veldbatterijen behoorden eigenlijk reeds tot het verleden, maar het paard blééf bij de bergartillerie. Herhaaldelijk gingen er stemmen op, welke aandrongen op het volledig motoriseren maar het gros van de artilleristen — en het waren werkelijk niet alleen de beredenen — meenden, dat dit onaanvaardbaar was.

In de vakliteratuur verschenen uitgebreide beschouwingen over het voor èn tegen van de motortractie èn de paardentractie. Wat het Indische leger betreft, wezen de voorstanders van het paard altijd weer op de specifieke geaardheid van het Indische terrein.

Het zou vals conservatisme zijn de ogen te sluiten voor de grote voordelen, welke de motortractie heeft te bieden.

Zelfs in landen, waarin een behoudende geest heerst, ziet men de motorisatie en de mechanisatie voortdurend toenemen en ook het Indische leger zal zich hieraan niet kunnen en willen onttrekken.

De tegenwoordige stand van de motortechniek maakt het vraagstuk in zoverre het terrein daarin een beslissende factor betekent, reeds veel minder ingewikkeld. Onlangs zag men een batterij houwitsers met tractors zonder de minste moeite langs een steile helling in stelling komen op een plaats, welke een tiental jaren geleden alleen door een veldbatterij en in galop kon worden bezet. Toen gold dat voor een praestatie: de tractors doen thans het werk met het grootste gemak.

Het vraagstuk (dat eigenlijk geen vraagstuk meer is: voor een groot gedeelte zal de paardentractie moeten worden vervangen door motortractie, wil de bergartillerie de in de moderne strijd zo dringend vereiste grote beweeglijkheid krijgen en de mindere kwetsbaarheid, welke met deze grotere beweeglijkheid samen gaat) blijft zijn eigenaardige moeilijke kanten houden. De bereden veldartillerie is reeds verdwenen: de veld is gemotoriseerd en heeft afgedaan met het sierlijke en moedige paard, heeft afgerekend met de romantische schoonheid van een in volle galop door een terrein trekkende batterij: bij „de Berg" zal het paard in een bescheidener rol mede gaan doen.

Dat men het helemaal zal kunnen afschaffen is nog een open vraag: men wijst op een voorname factor: het wegenstelsel. Indië heeft een zeer wijd vertakt secundair wegennet. Er zijn in deze wegen dikwijls smalle, niet al te sterke bruggetjes, welke voor zware motorvervoermiddelen een bezwaar betekenen.

Drie methoden van vervoer.

Waar de infanterist kan komen, komt ook de bergartillerie. Die is soepel wat verplaatsbaarheid betreft, dank zij de drie methoden van vervoer, welke worden toegepast.

In de eerste plaats het getrokken vervoer, waarbij een tweetal paarden het stuk trekt en de rest daarachter volgt.

Het gemengde vervoer waarbij gedeeltelijk getrokken wordt en gedeeltelijk gebruik wordt gemaakt van draagpaarden in de tweede plaats.

En ten derde dan het geheel gedragen vervoer, waarbij de vuurmond uit elkander wordt genomen en over de verschillende paarden verdeeld.

Het getrokken vervoer geschiedt op wegen, waar dit toelaatbaar is, waar voldoende sterke bruggen zijn en over grote afstanden moet worden voortgetrokken.

Het gemengde vervoer wordt toegepast, wanneer steile hellingen de treklast voor de trekpaarden te zwaar zou maken, waarom men dan enkele onderdelen van de vuurmond demonteert en die op de daarvoor bestemde draagpaarden overlaadt.

Het gedragen vervoer komt in aanmerking, wanneer de wegen zo smal worden, dat de vuurmond niet meer kan worden getrokken en wanneer de gesteldheid van de weg zodanig is, dat het materieel bij getrokken vervoer los zou dreunen. En ook wanneer er helemaal geen weg meer is.

Het gebruik van het paard gecombineerd met de biezondere constructie van de vuurmond, waardoor deze snel uit elkaar genomen en weer in elkaar kan worden gezet, geeft aan de bergartillerie het vermogen zich door alle terreinen te bewegen.

Aangezien het paard een levend wezen is, moet aan het onderhoud en de training ervan de nodige zorg worden besteed.

Wanneer een afdeling bergartillerie een paraat oorlogsinstrument wil zijn, vereist zulks een voortdurende zorg en toewijding van hoog tot laag.

Niet alleen de opleiding van de troep staat in het brandpunt van de belangstelling: geheel parallel aan deze opleiding moet gaan het getraind zijn van de paarden in adem, spierontwikkeling, trek- en draagvermogen en het gewillig door alle terreinen volgen van den man. Zulks is alleen te bereiken indien liefde tot het paard aanwezig is gepaard aan tactvolle instructie in de omgang met paarden onder deskundige leermeesters.

Paarden, die volgens deze beginselen zijn afgericht, volgen den man door alle terreinen en zijn onze trouwe dienaars tot in de dood.

Over het algemeen zijn de Australische draagtrekpaarden niet hoog en van een zwaarder model dan de rijpaarden; ze hebben veel massa en moeten in staat zijn het dubbele gewicht van een zwaar manspersoon door alle terreinen te dragen.

Aangezien bij het gedragen vervoer lasten tot ± 120 kg. op de paarden moeten worden geladen, kiest men voor kanonniers bij de „de Berg" liefst stevige jongens met goed ontwikkelde spieren, die tegen een stootje kunnen.

Paard en ruiter worden trouwe kameraden.

Het eerste recept voor recruten en dienstplichtigen is dan ook dagelijks gewichten heffen, totdat de spieren als het ware stalen kabels zijn geworden.

Het leven van een bergartillerist is zeer sportief.

Aangezien de paarden dagelijks hun training moeten hebben, gaat het personeel vanzelfsprekend ook mede „naar buiten".

Eén van de mooiste ogenblikken van een mars is, wanneer, na moeizaam een hoge „tjot" beklommen te hebben, zich een schitterend panorama aan ons oog aftekent; vooral een zonsopgang in de bergen maakt dikwijls zoveel indruk, dat allen er stil van worden en de schoonheid der natuur ondergaan.

Doch ook wanneer de weg lang en dor is, heeft het zijn bekoring, met man en paard gezamenlijk de vermoeienissen te doorstaan. En wordt na veel zwoegen eindelijk het bivak bereikt, dan is het een vanzelfsprekend feit dat eerst „napansement" (van „panser" — verzorgen) over de paarden wordt gehouden, die daarna gedrenkt en gevoerd worden. Moe, maar met de wetenschap onzen trouwen kameraad goed te hebben verzorgd, komt dan de man zelf aan de beurt.

Een afdeling, die gewend is zo samen op te trekken, voelt zich één geheel; een geheel, dat een onbreekbare band zal blijken te zijn wanneer het geen oefening maar werkelijkheid is geworden, wanneer het geldt àlles op àlles te zetten om met onze projectielen den vijand zoveel mogelijk schade te berokkenen.

Het gebruik van het draagpaard geeft der bergartillerie echter slechts een snelheid even groter dan te voet marcherende infanterie. Voor bepaalde acties wordt dan ook nu reeds gerekend op gemotoriseerde vervoer van de bergartillerie. Verdergaande motorisering zou deze artillerie sneller maken, doch haar vermogen om zich in alle terreinen te bewegen, beperken.

De eigenschappen van het kanon, welke zeer dicht bij die van een houwitser komen, blijven echter hetzelfde. Door de gekromde projectielbaan kan de bergartillerie goed gebruik maken van de dekkingen, welke het terrein biedt, en kan zij de infanterie van nabij steunen.

Het „eieren eten" van de artillerie.

Werd vroeger nagenoeg uitsluitend de nadruk gelegd op het terreinwerk, het vlot en oordeelkundig marcheren, waarbij eigenlijk de artillerist zich beschouwde als zelfstandig commandant, ons moderne leger is hierin zeer veel veranderd.

Het schieten, feitelijk toch het „eieren eten" van de artillerie, vereist grondige voorbereiding van den artillerie-officier.

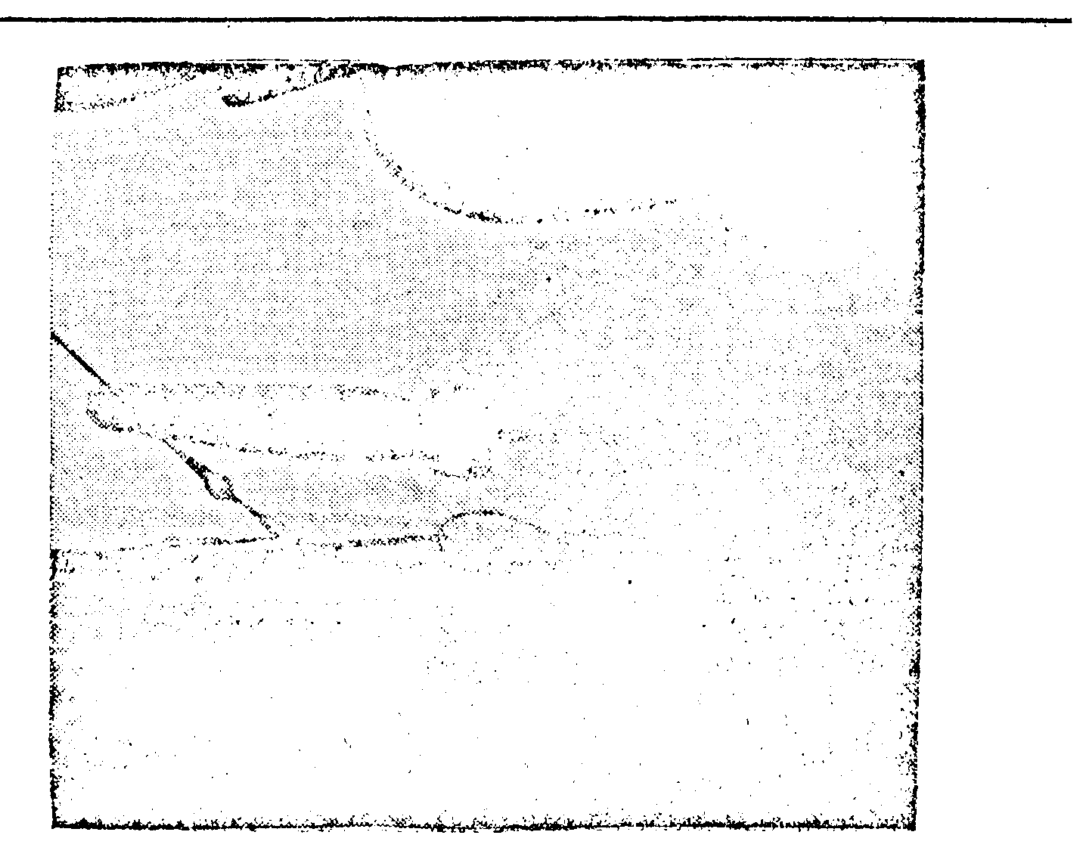
Deze kennis wordt vergaard door de zg. panorama-schiet oefening in het kampement waarbij het terrein wordt voorgesteld door een geschilderd panorama, waarin doelen worden aangegeven. Hierbij wordt de as. vuurleider voor problemen gesteld, zoals het werkelijke terrein hem zou bieden en waarbij hij leert snel beslissingen te nemen op de waarnemingen van de schoten, die door den panorama-bedienaar door middel van schijfjes t.o.v. het doel worden opgestoken.

Is een vuurleider hierdoor theoretisch grondig op de hoogte gekomen van de commandotechniek en de schietregels, dan krijgt hij de nodige practische routine op schietcursussen met „scherp", op het artillerie-schietterrein.

Nu komt het tactisch samenwerken met den infanteriecommandant aan de beurt en zo is deze tak van de militaire wetenschap uitgegroeid tot een zodanig peil, dat aan den artillerie-officier de hoogste eisen worden gesteld zowel op technisch als op tactisch gebied, terwijl slechts een gezond lichaam de zware praestaties van de bergartillerie kan volhouden.

Voor een goede werking op het gevechtsveld, zij echter eveneens nodig uitstekend geoefende ondercommandanten, verkennings-, waarnemings- en verbindingspatrouilles en stuksbedieningen.

De geoefendheid van man en paard is opgevoerd tot een hoogte, die vertrouwen wekt, dat in oorlogstijd dit onderdeel van het „zware wapen" zijn plicht tegen elken buitenlandsen aanvaller zal weten te vervullen.

Een Poolse torpedjager schiet een torpedo af op een ver verwijderd schip van de As.

Zusterfeest op Bonaire.

Rincon heeft het Zusterfeest op werkelijk zeer mooie wijze gevierd. Er kwamen niet minder dan 50 auto's van de Playa en bovendien nog trucks vol met mensen.

De gehele omgeving van de school was geheel versierd met vlaggen en groen, en voor de school was een tribune opgeslagen.

Vrijdagmiddag 16.30 uur begon het feest.

Alle soeurs van Bonaire (gezeten in enkele auto's) werden aan de grens van de parochie bij „Piedra di Cruz" afgehaald door de feestcommissie, nl. de Heren **Encarnacion Sint Jago, Pedro Sint Jago en Demetrio Frans.** Deze feestcommissie ging de soeurs vooraf tot Onima, waar voor de soeurs een zeer mooie verrassing stond opgesteld, nl. in de vorm van **3 Praalwagens.**

Op de eerste praalwagen stond afgebeeld: **„Hulde aan den H. Franciscus".** Onder een baldakijn, staande op een verhevenheid van drie trappen, stond de H. Franciscus (een levend beeld). Op elke trede stonden opgesteld 2 dames gekleed in het wit met een palmtak in handen.

Aan de zijkanten stonden nog opgesteld: 3 jongens gekleed als pages en 3 meisjes in het rose.

Langs de wagen liepen tenslotte nog 8 kinderen in het wit (beide kanten 4), die linten in de hand hadden, verbonden aan de feestwagen.

De afwerking van het geheel was zeer fijn, en iedereen bewonderde dit werk; men had zo iets niet verwacht.

Op de tweede wagen was het voornaamste werk van de soeurs afgebeeld, nl. **Het Onderwijs.** In een zeer aardig hofje met echte bananen-bomen en enkele andere tropische planten zat **een soeur** (met studieboek in handen) temidden van 12 kinderen, gekleed als Indiaantjes, boerinnetjes, een Volendammer.

Het was werkelijk zeer aardig om te zien, hoe men die verschillende kinderen had aangekleed. De klederdracht was werkelijk zeer mooi en smaakvol. Er blijkt hier in Rincon een zeer goede smaak te zijn.

Op de derde wagen zat tenslotte de **muziek.** Ook deze wagen was op zeer aardige wijze versierd met vlaggen en groen.

Nu werd de stoet als volgt opgesteld: auto met Pastoor (die de gehele leiding had van het feest); auto Feestcommissie; waarnemend Gezaghebber; praalwagen muziek; praalwagen het onderwijs; praalwagen hulde aan H. Franciscus; en daarna automobielen met soeurs, en tenslotte 36 auto's van Kralendijk, die de stoet sloten.

Zo ging men naar Rincon. Aan de grens van de bebouwde kom van Rincon stonden de kinderen en de verschillende clubs van de jeugd met vlaggen opgesteld. Deze werden nu in de optocht gevoegd tussen de verschillende automobielen.

Op deze manier werd een zeer mooie en kleurenrijke optocht gevormd, rijk versierd met grote en kleine vlaggen. **Volgens de mensen van Rincon had men nog nooit zo iets hier gezien.**

Deze gehele stoet ging door Rincon. Toen men aan de poort van de kerk aankwam, werd de stoet ontbonden, en allen gingen de kerk binnen. De soeurs trokken de kerk binnen, onder klokgelui, voorafgegaan door de Feestcommissie en bruidjes. Tijdens het binnentrekken zong het koor op zeer voortreffelijke wijze.

Hierna had een plechtig Lof met feestpreek en Te Deum plaats. In de feestpreek, die door Pastoor Thomas Wolter O.P. werd gehouden, werd voornamelijk het grote Offerleven van de soeurs naar voren gebracht, maar dat steeds met grote vreugde werd gedragen. Als text was genomen: „Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram". Voor het zielenheil van de kinderen, in wie zij een evenbeeld van God zien.

De kerk was feestelijk versierd, en was tijdens het Lof tot in alle hoeken gevuld. Na het Lof zong het koor op voortreffelijke wijze een Feestcantate.

Zaterdagochtend 7 uur was er een gezongen H. Mis, die door de parochianen zelf was aangeboden. Wederom waren alle soeurs aanwezig en de kerk was ook nu wederom geheel gevuld met mannen, vrouwen en kinderen. Tijdens de H. Mis ontvingen vrijwel alle gelovigen de H. Communie. Het was voor de soeurs een zeer grote voldoening, dat niet alleen zoveel kinderen, maar ook zeer veel grote mensen communiceerden, tezamen met de soeurs. Het was werkelijk een zeer mooie plechtigheid.

Om 9.30 uur kwam de parochie wederom bij elkaar, nu op het erf van de school, waar een hoge tribune was opgesteld, mooi versierd met groen en bloemen; een zeer mooi groen gordijn vormde de achtergrond van dat podium.

In optocht trokken alle kinderen voorbij de soeurs, en werden daarna voor het podium opgesteld. Naast het podium stonden nu enkele pages en bruidjes opgesteld. Er was wederom zeer veel belangstelling zowel van Rincon als van de Playa. Het programma van de feestvergadering was a.v.: Allereerst werd ter opening een lied door het koor gezongen. Vervolgens had de Heer Encarnacion Sint Jago als voorzitter de volgende redevoering gehouden:

„Zeer Eerwaarde Soeurs:

Het is ons een groot voorrecht en een niet minder grote vreugde, dat wij nu voor u staan om u hulde te brengen voor het grote werk, dat uw congregatie in de West in het algemeen en hier op Bonaire in het biezonder verricht heeft. Nu wij hier voor u staan, voelen wij iets in ons opkomen; een gevoel, dat heel ons hart vult van dankbaarheid en bewondering.

Vandaag is het de dag, waarop u het feit herdenkt, dat honderd jaar geleden de eerste Soeurs hier zijn aangekomen om haar leven, haar gezondheid en alles toe te wijden aan ons volk. Honderd jaar is het geleden toen de Soeurs hier onder de meest ongunstige omstandigheden aankwamen om ons te leiden, te helpen en te steunen, zowel lichamelijk. Als wij ons in onze verbeelding verplaatsen naar die lang vervlogen tijden en met ons geestesoog die lange baan van jaren volgen, waarin de Soeurs onafgebroken voor ons gezwoegd hebben, begrijpen wij een beetje, welk een grote dankbaarheid wij den Soeurs verschuldigd zijn, dan begrijpen wij, wat grote liefde tot God en haar medemensen de Soeurs moesten bezielen om ver van vaderland en familieleden te komen werken voor het zielenheil van anderen.

Geachte Soeurs: het is een grote en moeilijke taak, die u op uw schouders genomen hebt, maar het is ook een verheven taak onsterfelijke zielen te vormen voor Christus, want dit is ongetwijfeld het eerste doel geweest, en zal ook altijd het voornaamste doel van uw werk blijven. Uw liefdewerken en gebeden vermogen al veel voor ons bij God, het onderwijs, dat u ons gegeven hebt en onzen kinderen geeft. heeft zijn practische en materiële waarde, maar buiten al deze daden om hebt u ons altijd het goede voorbeeld gegeven, denkende aan de woorden van Christus: Zo schijne uw licht voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en den Vader verheerlijken, die in de hemel is.

Het is waar, geachte Soeurs, uw werk is moeilijk, vooral in deze tijden nu geheel de wereld zich in een roes van haat en van wantrouwen schijnt te bevinden. Maar hoe moeilijker de taak des te groter de verdienste.

Thans, nu u uw eeuwfeest viert, moogt gij met voldoening neerzien op de vruchten, die uw werk en die van uw voorgangsters hebben afgeworpen. Moge dit u aanmoedigen en sterken om met dezelfde moed, opoffering en liefde door te gaan met uw werk en dat Gods rijkste zegen hierover moge nederdalen, is onze grootste wens.

Geachte Zusters, wij behoeven u niet te zeggen, dat wij u onmogelijk al het goeds of maar het kleinste gedeelte daarvan kunnen terugbetalen. Het is dan ook helemaal niet onze bedoeling niets te geven als beloning, wij herhalen het, dat kunnen wij nooit en u wenst dat trouwens ook niet. Wij verzoeken u daarom het geschenk, dat wij u hierbij aanbieden, aan te nemen als blijk van onze grote waardering voor uw arbeid en van onze oprechte dankbaarheid.

Ik heb gezegd."

Op het eind van zijn speech bood hij aan de soeurs een mooie hangklok aan als cadeau.

Daarna boden 3 meisjes een zeer keurig theeservies aan uit naam van de schooljuffrouwen van Rincon. Vervolgens trad het koor weer op met een buitengewoon aardig lied: „Bin tende klok di fiesta", dat werkelijk zeer enthousiast en van harte gezongen werd.

Een buitengewoon aardige samenspraak tussen 6 kinderen van de school volgde toen. De kinderen deden dit werkelijk mooi en onbevreesd. Toen traden 5 Indiaantjes op, aardig aangekleed, en gewapend met pijl en boog en strijdbijl. Ook zeer aardig. Zij zongen een lied, dat zeer veel applaus had.

Vervolgens nog een vers van 3 kinderen, dat ook zeer goed werd voorgedragen.

Een zeer mooie speech werd nog uitgesproken door een der oudste meisjes. Tenslotte zong de 5e en 6e klas, versterkt door de verschillende jeugdclubs, een feestlied, dat zeer aardig klonk.

Hierna bedankte Pastoor Wolter uit naam van de soeurs, en wees tevens op de prachtige samenwerking in Rincon, waardoor zo'n prachtig feest tot stand was gekomen. Verschillende mensen hadden dagenlang gewerkt om het feest voor hun soeurs zo mooi mogelijk te maken.

Tenslotte kan nog opgemerkt worden, dat de kinderen van de school nog een gezongen H. Mis aan de soeurs hebben aangeboden, die Woensdag, 21 Januari, zal opgedragen worden.

DE ZUSTERS HERDACHT.

Eergisteren, Zondag, is te Kralendijk het Zusterfeest in de kerk met een Plechtige H. Mis gevierd. Pastoor Cornelius Heijnsbroek O.P., was de celebrant en de Paters Vitus Brenneker en Thomas Wolter assisteerden. Pastoor Heijnsbroek heeft een gloedvolle preek gehouden over het werk van de Zusters, waarbij hij rijkelijk mocht putten uit het vele, dat hij bij zijn verblijf op Curaçao had mogen medemaken.

INGEZONDEN.

GOD EN DE NAZIES.

Betreffende het artikel „God en de Nazies" voorkomende in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 5 Januari jl. merk ik het volgende op:

„De vraag, waarom straft God de Nazies niet?" is al zeer naïef, zo niet kinderlijk, doch het antwoord, dat Burgers hierop geeft, is eveneens onbevredigend.

Immers indien God vandaag de Nazies (Japanners) straft, had dit gisteren de Engelsen getroffen, eergisteren de Fransen enz.

Wij dienen tot de kern van de oorlog te komen, wie maakt haar noodzakelijk, wie heeft belangen bij dit lugubere werk, en dan is niet moeilijk om vast te stellen, dat de oorlog in wezen een kapitalistisch verschijnsel is.

Dat zijn de groepen, die steeds op zoek zijn naar „markten", afzetgebieden, invloedssferen etc., en indien deze belangen in het gedrang komen, is men nu eenmaal niet kies in de middelen.

Behalve de thans woedende
oorlog, denke men slechts aan de
die deze voorafging. Om aan
winzucht van enkelen te voldoe
den millioenen mensen van
staansminimum (sic), omdat er
veel was, wat den mensen we
houden. Dit feit op zichzelf was
voor een normaal werkend bre
krankzinnige toestand.

Deze verhouding stelt echt
kapitalistisch stelsel in het juist
licht, daar dit immers slechts ge
is op winst, waar de éne men
ten koste van den ander, waar
dividu slechts dan bestaansrecht
indien hij winst afwerpt, wat
wezen oncristelijk (sic) en m
erend is.

Is moedertje Aarde niet van d
sen, die haar bevolken? Met we
nemen daar enkelingen het bez

Prof. Einstein stelde in „2
kundig vast, de Wereldoorlog
de kaste, die in die oorlog g
seerd (sic) waren, **op elk der
honderd zeven en dertig gulde**
dienden".

Rockefeller was in zijn b
(sic!!!) eerlijk genoeg te be
hoe hij door zijn moordende c
rentie tientallen tot in zelfmoor
gedreven, duizenden tot wanho
Waarom dit alles toch, wat
men; toch zeker niet hun mensel
luk op te voeren, want de weg
universeel geluk is voor die mens
gesloten.

Men leeft steeds in de spanning
meer, en naar consolidatie daarv
viseuze sic) cirkel.

Neen, met dit stelsel is niema
baad (sic), en laten wij vooral n
loven, dat (zoals thans van d
zijden wordt gepropageerd), deze
se humaner, menselijker zal gaa
treden; dit zou in strijd zijn met
logica en zou gelijk staan den d
in de woestijn de raad te gev
oase te negeren.

Door alle tijden heen heb (sic
geldmacht de edelste zielen tr
(sic) te kopen, gaat de koop niet
dan door ze weg te werken, het a
beproefde middel.

Men verwerpe dit stelsel of aan
de het, hier is geen middenweg.

U, Redactie dankende voor de
stane plaatsruimte

teken ik,
D. C. van Leeuw

Naschrift:

Het ingezonden stuk slaat o
artikel van Pater Burgers als een
op een varken.

Om de vraag van Pater Bu
naïef te noemen en daarbij da
oorlogsvraagstuk op te lossen, zo
Heer Van Leeuwen dat doet, is
anders dan God uitbannen uit de
reldgeschiedenis; een ontkenning
Gods voorzienigheid. Als zodan
het stuk zuiver ketters.

De inzender beschouwt de we
orde van zuiver materialistisch en
socialistisch standpunt; er bestaat
niets anders dan strijd tussen Kap
en Arbeid. Het woordje God is
alleen angstvallig weggewerkt ui
gehele ingezonden stuk; maar zelf
vraag naar God wordt naïef geno

Dat de oorlog, zoals de inze
zegt, **in wezen** een kapitalistisch
schijnsel is, is onzin; overgenomen
Marx en Engels en door Kathol
al duizend malen weerlegd. Ook
het kapitalisme bestond was er o
en ook buiten kapitalisme om z
honderden oorlogen gevoerd. Hie
is evenwel **niet** gezegd, dat het
talisme niet van invloed, **zelfs van
grote invloed is op deze en de l
oorlogen.**

In tegenstelling met Pater Burg
de inzender **uitermate naïef,** met te
nen, in dit ingezonden stuk duidel
hebben gemaakt, dat het kapital
de oorzaak van de oorlog is.

Gebrek aan 's mans competenti
over deze moeilijke quaestie te o
len, moge nog blijken uit vorm e
houd van het ingezondene:
cf cristelijk voor Christelijk; vi
ze voor vicieuze; biologie voor bio
fie; gebaad voor gebaat.

Verder het misplaatst gebruik
woorden als consolidatie, vicieuze
kel en logica.

Een meer competent persoon
H. de Paus heeft in drie achtereen
gende kerstboodschappen als oorz
van de oorlog opgegeven:

1o. iedere soort van agressie; 2o.
drukking van de minderheden; 3o.
nopolies van economische bronne
ruwe materialen; 4o. de voortdur
groei der bewapeningen; 5o. de
volging van de godsdienst.

En daarom met het wegbannen
deze ongerechtigheden kan alleen
ware vrede worden opgebouwd.

FILM.

South to Karanga (West End).
avontuurlijke film over een opsta
het woeste binnenland van het
kere werelddeel, gecombineerd
een misterieuze moord op een k
mijn directeur in een trein. Een
met de nodige vaart erin, voor ie
die op sensatie belust is.

VEILIG VERKEER.

**Snijden is gevaarlijk en straf!
Menigeen is hierdoor reeds in
hospitaal opgenomen.**